

Spreekbeurt: het wonder van het handschrift

Hieronder staat een suggestie voor een spreekbeurt voor groep 7/8 van de basisschool

Duur: 10-15 minuten

De spreekbeurt wordt leuker als je er ook voorbeelden op overheadsheets of met behulp van een PowerPoint presentatie bij geeft.

Doel: Informatie geven, inzicht bevorderen en verwondering wekken wat betreft de ontwikkeling van het handschrift.

Schrijven: zo doodgewoon!

Schrijven doe je op school elke dag, is dus voor ons doodgewoon.

De een doet het, omdat het gewoon moet.

De ander vindt het leuk om mooi of zelfs sierlijk te schrijven.

Weer een ander probeert zich ervan af te maken en raffelt het af.

Dat is ook goed te zien - kijk maar!

(Sheet: zelfde regel in normaal/versierd/gehaast schrift)

Hoewel: zó lang wordt er nog niet geschreven!

Schrijven is wel een hele bijzondere uitvinding van de mens.

In de prehistorie werd er nog niet geschreven, hooguit werden er rotstekeningen gemaakt.

In het oude Egypte van 3.000 voor Christus kende men alleen tekens (hiërogliefen), een soort rebuschrift.

Ons alfabet met losse letters komt van de Feniciërs (waar nu Libanon en Israël liggen) en dateert van ong. 1200 v. Chr. Zij gaven het door aan de Grieken en die op hun beurt weer aan de Romeinen. Zo kwam het uiteindelijk, via de middeleeuwen bij ons terecht.

Vandaag de dag zijn er ook in ons land nog (tien)duizenden analfabeten, die niet kunnen lezen en schrijven. (prinses Laurentien!)

Net als alle kinderen ... tot ze in groep drie leren lezen en schrijven.

Hoezo - schrijven doodgewoon?!

(Sheet: rotstekening/hiërogliefen/Phoenicisch/X als handtekening)

En toen leerden we schrijven!

In groep drie leerden we schrijven volgens een methode. Die van ons heette "Handschrift".

Eerst de kleine letters, daarna in woordjes aan elkaar schrijven, later cijfers en hoofdletters. Je zou het misschien niet denken, maar ieder schrijft iets anders - al vanaf de eerste schrijfles!

Dat weet je zelf ook wel, want je herkent ieders schrift meteen. Bij het uitdelen van de schriften hoef je immers niet eens naar de naam te kijken - je ziet het gewoon!

Waar je dat ongewone, aparte, persoonlijke, unieke dan aan kunt zien?

Uit jezelf schrijf je nu eenmaal groter of kleiner, breder of smaller (zoals m/n), schuiner of steiler, ronder of hoekiger, voller of magerder (lussen), met meer of minder druk, regelmatiger of onregelmatiger.

Eigenlijk is handschrift niet doodgewoon, maar buitengewoon!

(Sheet: zin uit Handschrift van groep 3, 3 zinnen van meisjes (linkerkolom) en 3 van jongens

(rechtterkolom) uit de eigen groep)

Het schrift verandert met je mee!

We weten in elk geval dat ieder - vanaf de eerste schrijfles - op een heel eigen manier schrijft. Dat komt omdat geen kind of mens hetzelfde is, dus óók je handschrift is uniek.

Je weet zelf ook wel, dat je schrift er nu wat (of heel wat) anders uitziet dan in groep drie. Maar het wordt nog wonderlijker!

Als je ouder wordt, verandert niet alleen je lichaam. Ook je manier van denken en voelen, je gezicht, je stem verandert.

En dat geldt ook voor je handschrift - het is een soort spiegel van je persoon. Dat is al in de voor- of prepuberteit te zien: bij meisjes van 11-13 jaar, bij jongens van 12-14 jaar. Maar nog sterker in de hoogpuberteit: bij meisjes van 13-15 en bij jongens van 14-16 jaar. Bij sommige klasgenoten zie in het handschrift al iets van die 'woelige' periode. Zoals een duidelijk minder 'schools' schrift, slordige letters, losse letters of zelfs blokletters, rechtop of soms achterover-hellend, een enkele hoofdletter binnen het woord (krom), een rondje als punt op de letter 'i', een knik in de neerhaal van de lusletters, eigen

lettervormen.

Na de puberteit komt ook het schrift "tot rust". Dan ontstaat geleidelijk een persoonlijk handschrift. Maar ... ook in je verder leven blijft het zich ontwikkelen - net als jezelf altijd in ontwikkeling blijft.

Vind je handschrift nog steeds zo 'doodgewoon', of is het nu 'buitengewoon' en misschien wel een wonder?
(Sheet: nogmaals zelfde regel uit Handschrift van groep 3, een regel, liefst van hetzelfde kind op de leeftijd van bijv. 6, 9, 12, 15, 18 jaar).

DS/11.04.07/20.04.07